

Drodzy Wychowankowie, dzisiaj może trochę o kulturze języka.

Czym jest KULTURA JĘZYKA? Dlaczego ważne jest poprawne używanie języka polskiego?

Kultura języka odnosi się zarówno do wypowiedzi, jak i do tekstu pisanego.

Czym jest kultura języka?

W definicji kultury języka zawiera się umiejętność poprawnego i sprawnego mówienia i pisania. "Poprawne" oznacza oczywiście zgodne z przyjętymi normami językowymi, a także wzorcami stylistycznymi. Kulturą języka określa się także używanie konstrukcji, form i wyrazów adekwatnych do konkretnej sytuacji oraz do tematu, który został poruszony. Podczas przekazywania komunikatu musimy też pamiętać o językowych możliwościach odbiorcy. Kultura języka jest więc w uproszczeniu świadomym (poprawnym) i celowym (nastawionym na cel) posługiwaniem się językiem we wszystkich możliwych sytuacjach komunikacyjnych.

Zasady sprawnego i poprawnego posługiwania się językiem polskim

Żeby sprawnie i poprawnie posługiwać się językiem polskim, każdy człowiek powinien posiadać minimalną wiedzę z zakresu:

- Poprawności językowej - powinien znać podstawowe zasady gramatyczne i normy językowe, tak żeby tekst nie zawierał błędów językowych. Polacy bardzo często łamią tę zasadę, mówiąc np. poszłem zamiast poszedłem, wziąć zamiast wziąć, włączam zamiast włączam, w każdym bądź razie zamiast w każdym razie lub bądź co bądź.
- Sprawność językowa polega na odpowiednim doborze środków językowych. Styl mówienia, którym się posługujemy, powinien być prosty (zrozumiały dla wszystkich) i zwięzły (eliminowanie niepotrzebnych elementów językowych).

Komunikat, któremu możemy przypisać wszystkie trzy wymienione cechy oraz taki, który dodatkowo wyraża to, co autor zamierza wyrazić, to tekst sprawny językowo.

- Etyka słowa dotyczy głównie naszego stosunku do odbiorcy komunikatu. W trakcie aktu komunikacji, czy to na piśmie, czy w mowie nie można zapominać o podmiotowym traktowaniu odbiorcy. Wbrew pozorom nie chodzi tu głównie o wulgaryzmy. Należy szanować poglądy odbiorcy i przekazywać komunikat w sposób uczciwy, rzetelny i przyjazny.
- Estetyka słowa - tekst estetyczny powinien dostarczać odbiorcy jedynie pozytywnych wrażeń estetycznych. Nie chodzi tu oczywiście o treść, ale jego formę. Komunikat powinien być harmonijny i ładny, co oznacza, że nie powinien zawierać wulgarnych wyrazów i zwrotów, a osoba posługująca się komunikatem powinna używać grzecznościowych form języka.

Dlaczego kultura języka polskiego jest ważna?

Powodów, dla których powinniśmy się starać mówić i pisać poprawnie, jest kilka. Nie wszystkie argumenty muszą mieć zastosowanie w każdym przypadku. Mamy jednak nadzieję, że choć jeden argument okaże się dla Was przekonywający. Przede wszystkim posługiwanie się poprawną polszczyzną ułatwia komunikację. Dodatkowo, gdy mówimy poprawnie i jasno, wówczas mamy większe szanse na nawiązanie kontaktów z innymi ludźmi, szybciej zdobywamy informacje, a także - szybciej się uczymy!

Każdy człowiek postrzegany jest na podstawie sposobu, w jaki mówi, jak dobiera słowa i konstrukcje zdań oraz jaki styl ma jego komunikacja. Język decyduje o tym, czy postrzegamy innego człowieka jako kulturalnego, czy raczej za osobę ubogą duchowo, taką która ma mocno zawężone horyzonty myślowe. Błędy językowe świadczą niestety o braku kultury, czyli osoba, która stale posługuje się niewłaściwymi zwrotami i popełnia mnóstwo błędów językowych, uważana jest za mniej inteligentną i delikatnie mówiąc, mniej bystrą. Oczywiście wulgaryzmy są tutaj skrajnym przypadkiem profanowania języka.

Język jest więc sposobem wyrażania naszego sposobu myślenia i naszej kultury. Język, którym się posługujemy, świadczy o nas w dużo większym stopniu, niż byśmy się tego spodziewali, ale przede wszystkim niż byśmy sobie tego życzyli i właśnie dlatego warto posługiwać się poprawną polszczyzną.

Pozdrawiam serdecznie!

Barbara Magalska

